

Giới Thiệu Tập Tài liệu “Hướng Dẫn Về Ngành Tráng” do Hướng Đạo Thế Giới mới phổ biến

Nguyễn Văn Thuật

Văn Phòng Hướng Đạo Thế Giới tại Geneva vừa phổ biến tập tài liệu hướng dẫn về ngành Tráng (1) nhằm góp phần với các hội Hướng Đạo Quốc Gia (HHDQG) trong nỗ lực hình thành hoặc phát triển ngành Tráng, vì ngành này được xem là một sự đáp ứng với những mong đợi của giới thanh niên. Trong hiện tình khá khác biệt nhau về sinh hoạt HD dành cho tuổi thanh niên tại các quốc gia trong đó rất nhiều HHDQG không có ngành Tráng, tập tài liệu này quả là rất quý báu. Sau đây là bài tóm lược một số nét nổi bật trong khi chờ đợi một bản dịch đầy đủ được lưu hành. Tập tài liệu dày 156 trang gồm 8 phần 10 chương mà quan trọng hơn cả là 3 phần “Tại sao” (tập tài liệu này được phổ biến) gồm hai chương về mục đích của ngành Tráng và nhu cầu của tuổi thanh niên, “Làm thế nào” (thực hiện chương trình Tráng) gồm 7 chương về phương pháp HD áp dụng trong ngành Tráng” và “Làm cái gì” gồm một chương duy nhất về sinh hoạt của ngành Tráng.

Tại Sao Tập Tài Liệu Này Được Phổ Biến ?

Chương 1 thuộc phần 1 (Tại sao) đề cập đến mục đích của ngành Tráng là cung cấp cho thanh niên nam nữ cơ hội để tự đảm trách việc phát triển cá nhân trong sáu lãnh vực (thể chất, tri thức, tình cảm, xã hội, tinh thần và tính khí), đồng thời giúp vào sự chuyển tiếp từ giai đoạn “người đang lớn” sang giai đoạn “người lớn thực sự”.

Chương 2 thuộc phần 1 nhấn mạnh rằng chương trình của ngành Tráng phải được căn cứ vào những đặc tính và nhu cầu của giới thanh niên cùng những thành tố căn bản của Phong Trào Hướng Đạo. Mỗi HHDQG phải tự tìm ra phương pháp thích hợp nhất để thể hiện sự quan tâm đến những đặc điểm của giới thanh niên tại quốc gia mình trong khi soạn thảo chương trình Tráng. Tập tài liệu nhận định rằng tại nhiều HHDQG, có quan niệm cho rằng không cần phải có chương trình giáo dục cho lứa tuổi “đang lớn” sang lứa tuổi “người lớn”, hoặc ngành Tráng chỉ nhằm giải trí chứ không nhằm giáo dục, và ngành Tráng không cần có giới hạn tuổi tối đa. Nếu không có hạn tuổi tối đa thì thật là khó khi muốn định nghĩa thành tố giáo dục của ngành Tráng, và vì vậy ngành này có thể trở thành một hoạt động giải trí. Cũng có thể vì thiếu nhân sự trông nom các ngành nhỏ tuổi hơn nên có khuynh hướng sử dụng lứa tuổi này để đáp ứng với nhu cầu trưởng cho các ngành nhỏ tuổi hơn, thay vì cung cấp cho lứa tuổi này một chương trình thích hợp, đáp ứng được nhu cầu của lứa tuổi.

Mục đích của Phong trào HD là yểm trợ, khuyến khích người trẻ phát triển mọi tiềm năng để trở thành công dân hữu ích và sống hạnh phúc. Do vậy, chương trình sinh hoạt của HD chỉ có thể kết thúc một cách trọn vẹn khi người trẻ trở thành người lớn thực sự, nếu không như thế thì chương trình này sẽ bị xem như là không đầy đủ. Ngành Tráng là môi trường học hỏi mà HD dành cho người trẻ vào giai đoạn cuối cùng của đoạn đường đưa đến cuộc sống của người trưởng thành. Vậy giai đoạn này sẽ vào khoảng tuổi nào? Dĩ nhiên, khoảng tuổi này thay đổi tùy theo những yếu tố văn hóa, kinh tế và xã hội của từng quốc gia, nhưng các HHDQG được khuyến cáo là cần phải ấn định hạn tuổi tối đa cho ngành Tráng để cung ứng được một chương trình giáo dục cho lứa tuổi đang thành người lớn và xác định một số mục tiêu cho ngành Tráng, tùy theo tình hình xã hội,

văn hoá và kinh tế của quốc gia mình. Trong tập tài liệu này, tuổi ngành Tráng được hiểu là từ 18 đến 22 tuổi. Nếu HHDQG không còn có thể thu hút những người trẻ và tự hạn chế tuổi của đoàn sinh dưới 18 thì có lẽ là chỉ có những người trưởng thành đã tự đề ra chương trình, không thảo luận với những người trẻ và không quan tâm đến những nhu cầu cùng những mong đợi của giới này. Thế giới của người trẻ luôn năng động, đặt trọng tâm vào sự khác biệt và thường xuyên thay đổi thị hiếu. Vì lý do này, một chương trình đúng nghĩa cho ngành Tráng không thể chỉ được soạn thảo một lần và có giá trị vĩnh cửu. Mỗi HHDQG không những được tự do phác thảo những mục tiêu giáo dục, phương pháp, sinh hoạt cho riêng quốc gia mình mà còn nên điều chỉnh chương trình ngỏ hầu thích nghi được với cái thế giới luôn biến đổi của giới trẻ và của toàn xã hội.

Làm thế nào ? Bảy Phương pháp Hướng Đạo trong ngành Tráng

Phần 2 gồm 7 chương liệt kê bảy phương pháp HD áp dụng trong ngành Tráng, đồng thời đưa ra một số nhận xét, đề nghị sửa đổi và hướng dẫn sự thực hiện.

Chương 1: Lời hứa và Luật HD là thành tố căn bản của phương pháp HD. Lời hứa HD là lời cam kết mà một người trẻ công bố trước các bạn hữu. Bằng sự tuyên hứa, người trẻ này xác nhận rằng mình hiểu Luật HD và sẽ cố gắng hết sức để sống theo tinh thần của Lời hứa và Luật HD. Qua sự tuyên hứa, người trẻ tự nguyện chấp nhận lời mời của Phong trào HD là sẽ phát triển bản thân bằng nỗ lực của chính mình. Tuyên Lời hứa HD là bước đầu tiên trong tiến trình tự giáo dục bản thân, chứ không có nghĩa là phải chứng tỏ rằng mình là một Hướng Đạo Sinh hoàn toàn. Tập tài liệu nhận xét rằng Luật và Lời hứa thường bị hiểu lầm, không những do những người bên ngoài mà cả trong Phong trào HD, theo đó thành tố này chỉ có tính cách hình thức. Thêm vào đó, ngôn ngữ được sử dụng trong Lời hứa và Luật HD đã không còn hợp thời và Tráng sinh không hiểu được ý nghĩa của những từ ngữ này. Do vậy, nhu cầu đòi hỏi Lời hứa và Luật HD cần được diễn đạt sao cho dễ hiểu, hay nói cách khác là thích hợp với văn hoá, hoàn cảnh địa phương cùng lứa tuổi của đoàn sinh. Có thể nghĩ đến việc điều chỉnh một số từ ngữ đang được sử dụng trong Lời hứa và Luật HD bằng những đề nghị kể sau:

Là Tráng Sinh HD, tôi lựa chọn theo con đường của:

- sự thật và những hiểu biết tinh thần;
- kiến thức và sự tự do;
- công lý và hòa bình;
- nhiệt tình và giúp ích;
- sự phát triển tốt đẹp nhất và tinh thần công dân thế giới

Chương 2: Học hỏi bằng sự làm việc (Learning by doing) phản ánh một hướng tới sinh động trong lãnh vực giáo dục của Phong Trào HD, khuyến khích giới trẻ thành người hành động chứ không phải chỉ đứng ngoài nhìn. Nói cách khác, giới trẻ được có cơ hội để phát triển qua sự thực nghiệm cụ thể, bắt tay vào việc chứ không phải im lặng lắng nghe bài giảng hay nhìn một cuộc trình diễn. Động cơ tạo nên kinh nghiệm giáo dục là những sinh hoạt mà giới trẻ tham dự. Mỗi sinh hoạt là một chuỗi kinh nghiệm mang đến cho người trẻ kiến thức, kỹ năng, và thái độ tương ứng với các mục tiêu giáo dục. Giới trẻ học hỏi qua những kinh nghiệm thu được từ những sinh hoạt. Sinh hoạt là phần diễn tiến bên ngoài cho mọi người, còn kinh nghiệm là phần thu được ở bên trong cho từng cá nhân đã tham dự. Một sinh hoạt có thể tạo ra những kinh nghiệm khác nhau cho những cá nhân khác nhau tuy cùng tham dự vào sinh hoạt đó, và có thể trông có vẻ thành công cho toàn nhóm nhưng có thể không phải là kết quả mong muốn cho một vài người trẻ.

Các sinh hoạt trong ngành Tráng có thể được phân loại thành:

- những sinh hoạt cố định (nghi thức, Hội Đồng Tráng Đoàn, bài hát, trò chơi ...)
- những sinh hoạt thay đổi và dự án (thí dụ chèo thuyền chỉ là một sinh hoạt, nhưng khi phối hợp cùng với chụp ảnh chim chóc, câu cá, tập bơi... thì có thể thành một dự án thám du trên sông)

Chương 3: Phương pháp làm việc nhóm (Team system) là một trong những yếu tố căn bản của mọi ngành trong sinh hoạt HĐ. Có một số hiểu lầm cho rằng phương pháp này không thể áp dụng trong ngành Tráng, hoặc phải áp dụng giống như trong các ngành nhỏ tuổi hơn, hoặc Tráng sinh là những cá nhân đang lớn, có những sở thích khác nhau, nên không muốn thuộc về nhóm nào cả. Thực ra, đối với những người trẻ trong ngành Tráng, phương pháp làm việc nhóm lại càng có thêm nhiều ý nghĩa vì chúng ta đang theo đuổi sự thực hiện “một cơ chế xã hội có tổ chức và một hệ thống dân chủ của sự tự quản dựa trên Luật HĐ” như B-P. đã mô tả trong quyển “Phương Pháp Hàng Đội”. Mỗi Tráng sinh thuộc về một Toán (Rover Scout Team), nơi Tráng sinh có được sự yểm trợ cho sự thực hiện các công tác và dự án cũng như cơ hội nhìn lại hoặc lượng giá các hoạt động này. Toán Tráng được thành lập bởi những người trẻ quyết định kết hợp với nhau và chia sẻ trong sinh hoạt cũng như trong sự nhìn lại kết quả. Các nhóm nhỏ trong Tráng đoàn có thể thuộc một trong ba hình thức sau đây: Toán Thường Trực (Permanent Team), Toán Phục Vụ (Service Team) và Xưởng hay Nhóm đặc nhiệm (Task Group). Tráng Đoàn gồm nhiều Toán Thường Trực với tổng số Tráng sinh vào khoảng 20 người mới có thể cung ứng được các hoạt động hữu hiệu. Có thể mỗi Liên Đoàn chỉ có khả năng cung cấp một Toán Thường Trực, do đó Tráng Đoàn là kết quả do sự kết hợp của nhiều Toán từ nhiều Liên Đoàn khác nhau.

Chương 4: Khung biểu tượng (Symbolic framework) gồm nhiều yếu tố với một ý nghĩa, ví dụ như tên của các ngành trong HĐ (Nhi, Ấu, Thiếu, Thanh, Tráng) và những biểu hiện đặc thù, ví dụ như là đồng phục, huy hiệu, bài hát, chuyện kể, nghi thức... Tất cả những yếu tố này tạo thành một khung cảnh, một bầu khí chứa đựng những giá trị, những đề nghị của Phong trào, giúp giới trẻ dễ tiếp cận hơn là chỉ có những lời giải thích trừu tượng.

Khung biểu tượng không phải là yếu tố không quan trọng và toàn tượng tượng của phương pháp HĐ. Để cho khung biểu tượng có được ý nghĩa, hay nói cách khác là truyền chuyển được những phương án giáo dục của Phong trào, khung biểu tượng phải tương ứng với nhu cầu sâu xa tiềm ẩn của giới trẻ thuộc mọi lứa tuổi và khơi dậy được những sở thích lẫn nhiệt tình của thành phần này.

Khung biểu tượng ngành Tráng khuyến khích Tráng sinh học hỏi về những thay đổi và về tương lai. Nó cũng giúp Tráng sinh hiểu được rằng một số tương lai khác nhau là điều có thể đến với cá nhân cũng như cho xã hội. Khung biểu tượng khuyến khích Tráng sinh có thái độ tích cực và phát triển những kế hoạch của cá nhân để kiến tạo tương lai cho chính mình, ngõ hầu các mục tiêu của cá nhân có thể thành đạt được. Trong giai đoạn từ “người đang lớn” chuyển sang “người lớn”, mỗi người trẻ cần được chuẩn bị để dần bước lên đường, để trở nên độc lập, để tìm được hướng tới cho cuộc đời mình. Người trẻ muốn được thử nghiệm, muốn chuyển động, muốn đi đó đi đây để gặp gỡ những người khác, tìm biết về cuộc sống, những vấn đề, niềm hy vọng của họ, nhất là trong khung cảnh toàn cầu hóa hiện tại. Người trẻ phải quyết định lựa chọn cho tương lai: học vấn, nghề nghiệp, tình yêu và gia đình. Người trẻ phải tìm một chỗ đứng trong xã hội. Họ mong muốn khả năng của mình không những chỉ được bạn hữu mà cả xã hội rộng lớn công nhận nữa. Nói tóm lại, người trẻ muốn tìm một con đường đi tốt đẹp nhất cho cuộc đời của chính mình. Ngành Tráng HĐ giúp vào việc thực hiện những vấn đề lớn này. Dĩ nhiên là những khung biểu tượng mà các HHDQG sử dụng cần phải thích hợp với nền văn hóa sở tại để ý nghĩa có thể được giới trẻ cảm nhận.

Tập tài liệu nhận xét rằng đã có vài trở ngại trong lãnh vực này như là không có quan niệm về khung biểu tượng, không hiểu rõ về sự hữu ích, sử dụng những khung biểu tượng không còn hợp thời hoặc cho rằng khung biểu tượng là mục đích của ngành Tráng. Một ví dụ về tính cách không còn hợp thời là khung biểu tượng về luật của các hiệp sĩ thời trung cổ tại Âu châu, Thánh St. George ... được ghi trong chương VII của Scouting for Boys, vì xét ra khung biểu tượng này có vẻ quá thiên về văn hóa Tây phương và không tương ứng với nhu cầu và mong đợi của đa số người trẻ trên thế giới.

Từ đó, tập tài liệu nhấn mạnh đến sự quay về với những ý kiến tiên khởi mà B-P. đã viết trong thủ bản nổi tiếng “Rovering To Success”, đó là “Với sự lên đường, tôi không nói là bạn đi lang thang không mục đích, mà tôi nói là tìm hướng tới của bạn bằng những lối đi thú vị với mục tiêu nhất định, và ý thức được những khó khăn và hiểm nghèo mà bạn có thể gặp phải trên đường (“By Rovering, I don’t mean aimless wandering, I mean finding your way by pleasant paths with a definite object in view, and having an idea of the difficulties and dangers you are likely to meet with by the way”). Khung biểu tượng mà B-P. đã đề ra cho ngành Tráng là “**chèo lái con thuyền của bạn**” (paddling your own canoe). Khăn quàng là biểu tượng phổ thông nhất của Phong trào Hướng Đạo Thế Giới. Một trong những biểu tượng phổ biến nhất của ngành Tráng là gậy nạng với hai nhánh ở đầu, tương tự như hai ngã đường tượng trưng cho quyết định mà người trẻ phải lựa chọn. Trong cuộc “Họp Bạn qua Mạng Lưới” (Jamboree on The Internet) 2008, giới trẻ được mời gọi góp ý về câu hỏi: “Biểu tượng nào là quan trọng nhất của ngành Tráng”. Câu trả lời của một số Tráng sinh từ Argentina, Australia, Panama và Philippines là “gậy nạng” vì “gậy nạng là một trong những biểu tượng mà B-P. đã mang đến cho ngành Tráng và gậy nạng cho thấy hai ngã đường phải lựa chọn trong cuộc sống hàng ngày”. Biểu tượng cho ngành Tráng tại mỗi quốc gia có thể khác nhau, ngay cả mỗi Tráng Đoàn cũng có thể có biểu tượng riêng; nhưng phần quan trọng của biểu tượng là phải khuyến khích người trẻ khám phá thực tế của thế giới ngày nay và tìm ra con đường cho chính mình trong cuộc hành trình hướng về hạnh phúc.

Chương 5: Thiên nhiên và Môi Trường (Nature and Environment)

Thiên nhiên, một thành tố của phương pháp HD, cung ứng những thuận lợi lớn lao cho sự phát triển thể chất, xã hội, tình cảm, tri thức, tính khí và tinh thần của giới trẻ. Đời sống ngoài trời và sự tiếp cận với thiên nhiên có mối liên hệ trực tiếp với ngành Tráng. Thiên nhiên và cuộc sống ngoài trời là khung cảnh lý tưởng cho sinh hoạt Tráng. Tráng sinh du hành và thám sát cái thế giới kỳ diệu và phong phú của thiên nhiên. Cách tốt nhất để cảm nhận sự vĩ đại và diễm lệ này là cùng đi với các Tráng sinh khác. Tráng sinh dự vào các hoạt động thử thách, đưa chính mình và bạn hữu, ngày càng tiến xa hơn những giới hạn ban đầu. Mặt khác, đó cũng là cơ hội để nhìn ngắm và cảm nhận thế giới đang hiện hữu. Học hỏi về cách thưởng thức và biết ơn các khung cảnh thiên nhiên, phát triển lòng yêu mến thiên nhiên, học hỏi về sự vận hành của tạo vật và dành thời giờ quan tâm đến kho tàng quý báu này. Trong khi thế giới đang vào thế kỷ mới và thiên nhiên kỷ mới, những vấn đề về môi sinh trở nên thật khẩn thiết với nhân loại. Sự phát triển tốt đẹp nhất là sự phát triển đáp ứng được những nhu cầu của thế hệ hiện tại mà không quên rằng các thế hệ tương lai cũng có nhu cầu như vậy.

Ngành Tráng giữ vai trò quan trọng trong việc nối kết con người với thiên nhiên, nhất là trong tình trạng ngót 50% nhân loại sống trong các khu đô thị mà tỉ số giới trẻ trong thành phần này ngày càng gia tăng. Tráng sinh cần tiến vào những chương trình giáo dục và tạo ý thức về một môi sinh

rộng lớn, hơn là chỉ nói đến cây kiểng, thú vật và sự bảo tồn. Tóm lại, thiên nhiên và cuộc sống ngoài trời luôn giữ vai trò then chốt trong phương pháp HD. Không có lý do gì để nghĩ rằng chúng ta ngừng cập nhật hóa những phương pháp của HD để chắc chắn rằng những phương pháp này đáp ứng được nhu cầu và mong đợi của giới trẻ, đặc biệt là thiên nhiên và môi trường vẫn là một phương tiện giáo dục của Hướng Đạo. Là người trẻ có tinh thần trách nhiệm với thiên nhiên và môi trường, Tráng sinh hiểu rằng con người cần thay đổi thói quen để bảo vệ và giữ gìn thiên nhiên. Phát triển sự tiếp cận với thiên nhiên trong Tráng Đoàn không phải chỉ là để có những sinh hoạt, mà còn là sự cố võ cho một lối sống tổng quát đơn giản và sự tôn trọng căn bản môi trường mà chúng ta đang sinh sống.

Chương 6: Những mục tiêu giáo dục và tiến trình của cá nhân (Educational objectives and personal progression)

Mục tiêu giáo dục là kết quả mong đợi vào điểm cuối của một quá trình giáo dục. Kết quả này có thể là một sự hiểu biết mới, một kỹ năng mới hoặc một thái độ mới, góp phần vào sự phát triển của một người toàn diện. Chương trình của các ngành trong HD, đặc biệt là ngành Tráng, đòi hỏi các mục tiêu giáo dục phải hướng tới khuôn mẫu “người trưởng thành hôm nay”. Chúng ta đang sống trong một thế giới kỳ diệu và đầy thách đố. Trong hầu hết các trường hợp, thế giới này khác biệt một cách lớn lao với thế giới của thế hệ cha ông, vì mọi sự đã thay đổi rất nhiều trong 25 năm qua so với 150 năm trước, do sự tiến bộ vượt bậc của khoa học và kỹ thuật. Thế giới mới này đặt cho Tráng sinh những thách đố mới trong nỗ lực nhằm vươn đến mức tối đa có thể đạt được, đồng thời giữ một vai trò tích cực trong việc cải tiến xã hội.

Có ý kiến cho rằng chương trình ngành Tráng không nên được qui định chặt chẽ như ở các ngành nhỏ tuổi, vì tuổi Tráng phản ứng khác nhau với những ràng buộc, và thường thích có một cơ chế nhẹ nhàng và linh động hơn. Tuy vậy một kiểu mẫu được mô tả rõ ràng rất cần thiết trong tiến trình của một cá nhân. Tráng Sinh có nhiều tự do hơn để chọn lựa cách thức tiến bộ trên hành trình HD, nhưng vẫn cần có cơ chế để hướng dẫn và cần có sự khuyến khích để tiếp tục.

Ba giai đoạn trong tiến trình của Tráng Sinh được đề nghị như sau để tạo điều kiện cho Tráng Sinh nhận thấy rõ ràng hơn về sự tiến triển của chính mình:

Giai đoạn “Khám Phá” (Discovery) – Hiểu biết và cam kết

Ngay khi vừa tham gia ngành Tráng, người trẻ được mời tự thẩm định tình trạng cá nhân và xác định vài thử thách cá nhân tương ứng với các mục tiêu sau cùng, với sự trợ giúp của một người bảo trợ gọi là Bảo Huynh hay Bảo Tỷ. Giai đoạn này cũng là khoảng thời gian mà người trẻ tìm hiểu ý nghĩa của sinh hoạt Tráng và quyết định tuyên Lời hứa HD cùng chuẩn bị cho “Kế hoạch của bản thân” gồm 6 lãnh vực phát triển (thể chất, tình cảm, xã hội, tri thức, tinh thần và tính khí).

Giai đoạn “Hành Trình” (Journey) – Sinh hoạt trong ngành

Mỗi Tráng Sinh tự nhận xét “Kế hoạch của bản thân” rồi cập nhật và điều chỉnh lại, ít nhất mỗi năm một lần. Thời điểm thực hiện sự tự nhận xét sẽ tùy vào mỗi Tráng Sinh. Vào mỗi lần như thế, Tráng Sinh lại nhận được một vài hình thức ghi nhận và hoan hô bước tiến của mình trong sinh hoạt Tráng. Khi hoàn tất được hết tất cả các mục tiêu cuối cùng của ngành, qua “Kế hoạch của bản thân”, Tráng Sinh chuyển sang giai đoạn “Lên Đường” (Departure) và đệ trình “Kế hoạch về đời sống của bản thân”.

Giai đoạn “Lên Đường” (Departure) – Kế hoạch về đời sống và Tráng Sinh Lên Đường

“Kế hoạch về đời sống của bản thân” ghi nhận những thu hoạch trong sinh hoạt Tráng và những ước mong sẽ đạt được trong cuộc sống tương lai. Lễ Tráng Sinh Lên Đường đánh dấu sự kết thúc

sinh hoạt Tráng. Đó là cách thức mà Tráng Đoàn bày tỏ sự tin tưởng và sự yểm trợ dành cho Tráng Sinh. Một món quà kỷ niệm có thể được trao tặng và Tráng Sinh sẽ trân trọng giữ gìn. Sự “Lên Đường” là một cách thức cụ thể để thẩm định phẩm chất của chương trình Tráng. Phẩm chất này được đo lường không phải dựa vào số lượng người trẻ tham gia ngành, nhưng bằng số người trẻ rời HĐ mỗi năm sau Lễ Lên Đường.

Số tay Tráng Sinh rất hữu ích để giúp sắp xếp và ghi nhận những lựa chọn và hành động cùng thẩm định tiến trình của cá nhân. Nội dung có thể bao gồm:

- các mục tiêu giáo dục sau cùng của chương trình Tráng
- những thử thách cá nhân được lựa chọn của Tráng sinh cho mỗi mục tiêu sau cùng
- những hoạt động và dự án, kể cả những dự án ngoài ngành Tráng nhằm phục vụ cộng đồng
- tài nguyên và kỹ năng cần cho kế hoạch của bản thân và vài ý kiến làm sao có được các yếu tố này
- những ghi chú về sự tái xét và thẩm định kế hoạch của bản thân

Chương 7: Sự yểm trợ của người trưởng thành (Adult support)

Vai trò của người lớn trong Phong trào HĐ thay đổi theo từng ngành, bởi vì cá tính và khả năng của giới trẻ thay đổi. Trong các ngành gồm các lứa tuổi nhỏ hơn, phương pháp HĐ tạo cơ hội cho trẻ tham dự vào việc quyết định tỉ lệ thuận theo lứa tuổi. Trong ngành Tráng thì các vị trí lãnh đạo đều do Tráng Sinh nắm giữ. Vai trò và các yếu tố cần có của những người trưởng thành có nhiệm vụ “hướng dẫn” trong ngành Tráng rất đặc biệt và khác với vai trò trưởng trong các ngành nhỏ tuổi hơn.

Cố Vấn Tráng Đoàn (Rover Scout Advisor) là một người trưởng thành giữ vai trò yểm trợ toàn Tráng Đoàn và các Toán. Trong khi đó mỗi Tráng Sinh có Bảo Huynh hay Bảo Tỷ (Rover Scout Mentor) giúp đỡ. Cố vấn Tráng Đoàn và Bảo Huynh / Tỷ được xem như là những người đồng minh nhiều kinh nghiệm, đi bên cạnh để góp ý, khuyến khích, giúp đỡ và được tham vấn về những nguyên lý và giá trị của HĐ, chứ không kéo hay đẩy người trẻ phải chạy theo sau hay đi trước mình. Như vậy, Cố Vấn Tráng Đoàn và Bảo Huynh / Tỷ thật là những người khá đặc biệt vì cần hội đủ một số yếu tố quan trọng như phải là người đã trưởng thành, có cuộc sống ổn định trong xã hội, có kinh nghiệm về thành công và thất bại nhưng vẫn giữ được lòng hăng hái và sự lạc quan, có khả năng thông đạt với người trẻ, có tinh thần học hỏi... và cần được các HHDQG huấn luyện chu đáo.

Làm những gì ? Sinh hoạt của ngành Tráng

Phần 3 gồm một chương duy nhất về những sinh hoạt của ngành Tráng. Sinh hoạt Tráng rất phong phú, có nhiều hình thức khác nhau và được tổ chức trong nhiều khung cảnh khác nhau. Sự học hỏi trong chương trình của ngành Tráng có thể đạt được qua các sinh hoạt cố định, sinh hoạt thay đổi và các dự án. Tuy chương trình sinh hoạt Tráng rất rộng rãi, nhưng nên nhấn mạnh vào những sinh hoạt và kinh nghiệm có thể giúp Tráng sinh đương đầu với những thử thách đặc biệt của tuổi Tráng. Có bốn loại sinh hoạt sau được nêu ra cho ngành Tráng:

- Du lịch một cách sinh động và những kinh nghiệm liên văn hóa (active travelling and intercultural experiences). Tráng sinh không du lịch như những du khách thông thường, những người chỉ lưu tâm đến những ý tưởng và những kiểu cách định sẵn, mà du lịch một cách sinh động, nghĩa là hăng hái tìm biết xem con người sinh sống ra sao trong các môi trường khác nhau cùng văn hóa, niềm tin và những mong đợi của họ. Tráng Sinh tò mò, họ muốn đi tìm, khám phá, hiểu biết. Những người du lịch sinh động không đi hàng ngàn cây số trong tuần bằng những xe hơi có

máy điều hòa không khí. Họ đi bộ, bằng xe đạp, bằng thuyền buồm hay bằng những phương tiện vận chuyển công cộng để có thể chia sẻ với cuộc sống của những người khác, giao tiếp với họ, phát triển sự liên lạc với họ và hiểu được họ. Du lịch sinh động là phương cách khám phá thiên nhiên, lịch sử, nếp sống và văn hóa của con người. Du lịch sinh động và kinh nghiệm liên văn hóa nên bắt đầu tại đất nước mà Tráng sinh hiện sống. Nhiều người trẻ không biết nhiều về sự phong phú của văn hóa tại nơi mà họ cư ngụ. Bước đầu tiên để yêu quê hương và làm một công dân tích cực là hiểu biết về đất nước đang sinh sống.

Ngoài ra, trong hiện tình toàn cầu hóa, giới trẻ cần thiết phải có cơ hội khám phá những nền văn hóa khác và kinh nghiệm về những tương quan liên văn hóa và liên quốc gia. Mạng lưới hoàn vũ của Hướng Đạo Thế Giới có thể được sử dụng cho nhu cầu này.

- Phiêu lưu trong vùng hoang dã (Adventures in wilderness). Hoạt động ngoài trời và đời sống trong thiên nhiên là một trong những phương pháp HD. Những người trẻ vốn tham dự vào nhiều loại sinh hoạt khác nhau nên khó có thì giờ để duy trì một nếp sống quân bình. Sinh hoạt trong thiên nhiên hoang dã rất hữu ích để giúp giới trẻ này tìm được sự quân bình tự nhiên, rèn luyện cơ thể để sẵn sàng trong mọi tình huống. Tráng sinh cần có những cuộc thám du ngắn và dài hạn trong các vùng hoang dã, chèo ghe, leo núi, đi thuyền buồm ... để thử thách mức chịu đựng, khả năng tháo vát, học hỏi cách thức tranh đấu của con người trong thiên nhiên, hiểu và quan tâm đến sự quý báu của môi trường đang sinh sống.

- Phục vụ cộng đồng (Community service). Giúp ích là châm ngôn mà B-P. đã đề nghị cho ngành Tráng. Điều này phù hợp với sứ mạng của Phong Trào HD là “giúp kiến tạo một thế giới tốt đẹp hơn”. Nhờ những cuộc du hành sinh động, Tráng Sinh hiểu được cộng đồng, quê hương và thế giới xung quanh, cảm nhận được tình liên đới với người khác, học hỏi để nhận ra những vấn nạn và hiểu được nguyên nhân. Điều này sẽ giúp vào việc phát triển các dự án hướng đến một sự thay đổi tốt đẹp hơn. Trong sự phục vụ cộng đồng, Tráng Sinh nên tránh sự tự giới hạn vào ý niệm “làm việc thiện”. Những dịch vụ giúp ích khẩn cấp đôi khi rất cần thiết, nhưng qua sự phục vụ cộng đồng, Tráng Sinh học được những kỹ năng cần thiết cho người công dân có trách nhiệm: suy nghĩ cẩn kỹ, phân tích hệ thống, giải quyết vấn đề, quản trị những xung đột, quản trị dự án ...

- Hội nhập về xã hội và kinh tế (Social and economic integration). Tại nhiều quốc gia, giới trẻ gặp khó khăn khi đi vào thị trường nhân dụng và trong sự chuẩn bị đời sống gia đình cho tương lai. Sự phục vụ xã hội giúp chuẩn bị giới trẻ về công dân vụ, nhưng sự chuẩn bị cho đời sống nghề nghiệp và đời sống gia đình cũng vô cùng cần thiết để giúp họ thành công trong vai trò của người trưởng thành. Tráng Đoàn nên cung cấp cơ hội giúp giới trẻ tìm được chỗ đứng trong thị trường nhân dụng bằng:

- bản tin hướng nghiệp cho biết thị trường nhân dụng trong vùng, tổ chức hội họp và thảo luận với các nhân vật nghiệp đoàn, giám đốc cơ quan hoặc các chủ nhân trong vùng;
- hệ thống phục vụ tự nguyện giúp người trẻ học và thực nghiệm các kỹ năng cần thiết cho công việc chuyên môn: quản trị thời giờ, làm việc nhóm, chọn quyết định ...
- hệ thống thực tập nội trú (internships) cho phép giới trẻ thực nghiệm nhiều khung làm việc chuyên môn khác nhau và thu thập dữ kiện cho việc tìm ra con đường cho chính mình;
- yểm trợ và cơ hội cho sự khai triển những dự án sinh ra thu nhập, giúp thực nghiệm về phương cách mà kinh tế vận hành và phát triển những dịch vụ hay sản phẩm đáp ứng nhu cầu của cộng đồng. Những dự án như vậy sẽ giúp Tráng Sinh thành lập các hợp tác xã hoặc doanh nghiệp nhỏ nhỏ, tạo công ăn việc làm tại những quốc gia mà người trẻ khó bước chân vào thị trường nhân dụng.

Tặng thưởng cho Hướng Đạo Sinh của Thế Giới (The Scouts of The Word Award) được tiến hành nhằm khuyến khích sự tham gia mạnh mẽ hơn của giới trẻ vào sự phát triển xã hội bằng cách làm cho giới trẻ ý thức rõ ràng hơn về những vấn đề của thế giới hiện tại và giúp các HHDQG phục hồi chương trình ngành Tráng. Tặng thưởng này mở ra cho người trẻ từ 15 đến 26 tuổi đang sinh hoạt HD hay chưa, ở bất cứ nơi nào, thuộc bất kỳ chủng tộc, tín ngưỡng và khả năng nào. Mối quan tâm của chương trình này là chuẩn bị cho giới trẻ về vai trò công dân của thế giới và nhấn mạnh vào ba chủ đề: hoà bình, môi sinh và phát triển. Tặng thưởng này được tiến hành qua ba giai đoạn: tìm kiếm và nêu lên vấn đề, phân tích và suy nghĩ sâu xa về nguyên nhân cùng hậu quả, và sau cùng là khai triển một dự án của cá nhân để góp phần giải quyết (hành động đáp ứng).

Tặng thưởng này bao gồm sự công nhận và quảng bá những đóng góp của người trẻ vào sự phát triển của xã hội trên bình diện địa phương và quốc tế, đồng thời khuyến khích sự hỗ trợ yểm trợ giữa những người trẻ trên thế giới đạt được tặng thưởng này.

Nhìn chung, tập tài liệu này là một nỗ lực quý báu của Văn Phòng Hướng Đạo Thế giới nhằm đưa ra những hướng dẫn cần thiết để giúp cho sinh hoạt của ngành Tráng đạt được mục tiêu mong muốn là giúp cho những người trẻ đang trở thành “người lớn thực sự” được thành công trong cuộc sống của thế giới hiện tại, đồng thời soi sáng thêm một số điểm về sinh hoạt của ngành. Điều lý thú là nhóm soạn thảo đã triệt để vận dụng những tư tưởng và đề nghị của B-P. cùng những dữ kiện mới nhất về hiện tình giới trẻ thế giới của Liên Hiệp Quốc để làm cơ sở cho một số đề nghị của mình. Những điểm nổi bật hơn cả là hạn tuổi cho ngành Tráng cùng ba giai đoạn trong tiến trình sinh hoạt Tráng, trong đó có cả đề nghị về giai đoạn Lên Đường. Thật là một tài liệu hướng dẫn vô cùng quý hiếm sau nhiều thập niên im vắng, trong tình hình mà sinh hoạt Tráng trên bình diện thế giới vẫn thỉnh thoảng khá sôi động tuy rằng rất khác biệt nhau tại các Hội Hướng Đạo quốc gia.

Nguyễn Văn Thuật

Chú Thích:

- (1) World Scout Bureau, “Empowering young adults - Guidelines for the Rover Scout Section”, Geneva Switzerland, May 2009